

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารการศึกษาในโรงเรียน เพื่อให้เป็นองค์กรแห่งการส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ให้ได้ดั่งนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ที่จะทำให้การจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้เรียนไปสู่อนาคตที่ประสบความสำเร็จ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้นอย่างมีคุณภาพตามที่สังคมต้องการ การกำหนดแนวทางปฏิบัติในปัจจุบันจึงจำเป็นต้องบริหารจัดการหน่วยงานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ภายใต้ความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่าย ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นรากฐานที่สำคัญประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาดังกล่าว เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้บุคคลได้พัฒนาตนเองตลอดชีวิต สามารถพัฒนาศักยภาพและความสามารถด้านต่าง ๆ เพื่อให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงให้เป็นที่ไปตามสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบัน การที่จะพัฒนาในด้านการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจัยหลักที่มีความสำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่งคือ ครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาที่จะขับเคลื่อนพลังการปฏิรูปการศึกษาจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข (สมคิด พรหมจ้อย, 2547, หน้า 2)

สภาพการณ์ปัจจุบันที่โรงเรียนจะต้องจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Learner Profile) เทียบเคียงมาตรฐานสากล (World Class Standard) ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen) และเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะเพื่อพัฒนาระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการด้วยระบบที่มีคุณภาพ เป็นการต่อยอดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เป็นมาตรฐานชาติตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หัวใจของการปฏิรูปการศึกษา คือ การยกระดับคุณภาพของการศึกษาให้สูงขึ้น ในปัจจุบันถ้าหากประชากรไม่ได้รับการพัฒนาแล้วประเทศไทยจะไม่สามารถพัฒนาเท่าเทียมกับประเทศอื่นได้ จะทำให้เกิดปัญหาดังกล่าว เพราะว่าประชากรของประเทศไม่สามารถคิดและดำเนินการระบบต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ต้องมีการพึ่งพาผู้อื่นอยู่ตลอดเวลา และถ้าไม่มีการพัฒนาคนในชาติแล้ว อิทธิพลของสังคมภายนอกจะเข้ามามีบทบาทต่อสังคมไทยและวัฒนธรรมไทย โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันซึ่งเป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่ระบบการสื่อสารไร้พรมแดน

จะมีผลต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร หากคนไทยไม่มีการศึกษาที่ดีพอจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 68-83)

โรงเรียนเป็นหน่วยงานที่สำคัญที่สุดในการจัดการศึกษา เพราะโรงเรียนเป็นหน่วยปฏิบัติงาน ผลของการดำเนินงานจัดการศึกษาจึงขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารงานและการจัดการของโรงเรียน ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนและครูจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจแนวคิด หลักการ กระบวนการ ในการนำปัจจัยต่างๆ ได้แก่ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการมาพัฒนาโรงเรียน “คน” เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในการบริหารงาน เพราะคนเป็นผู้ใช้ปัจจัยบริหารงาน ดังนั้นในการดำเนินการบริหารการมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจของบุคลากรจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน ตั้งแต่การวางแผนงาน การดำเนินงาน การติดตามประเมินผลงาน และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ มีการกระจายอำนาจบริหารแบ่งหน้าที่รับผิดชอบและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจบริหารงาน โรงเรียน (รุ่ง แก้วแดง, 2543, หน้า 91) และ เบอ์นาร์ด (Barnard, 1986) ซึ่งเป็นนักทฤษฎีองค์การคนหนึ่งให้ทัศนะองค์การที่มีประสิทธิภาพ สมาชิกในองค์กรสามารถทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งได้สำเร็จบรรลุเป้าหมายที่องค์กร สมาชิกมีความกระตือรือร้นตั้งใจทำงาน มีความสามารถในการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี โดยที่ทุกคนตั้งยึดมั่นในเป้าหมาย หรืออุดมการณ์ขององค์กรร่วมกันและได้รับการตอบสนองความต้องการของปัจเจกบุคคลแล้ว ย่อมกล่าวได้ว่าองค์กรนั้นมีประสิทธิภาพ (วุฒิชัย จานง, 2523, หน้า 5) โดยการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมทำให้มีการยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่คิดว่า ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา มีความไว้วางใจกันมากขึ้น ความผูกพันของบุคลากรต่อองค์กรมีมากขึ้น ความไว้วางใจฝ่ายบริหารมีมากขึ้น การบริหารผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีความง่ายขึ้น การตัดสินใจทางการบริหารมีคุณภาพดีขึ้น การสื่อสารจกเบื้องล่างสู่เบื้องบนดีขึ้น และได้ทีมงานที่มีประสิทธิภาพ (สมยศ นวีการ, 2545, หน้า 22)

จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา โดยสำนักงานรับรองคุณภาพและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รายงานว่า ในการประเมินรอบที่ 2 ปี พ.ศ. 2549-2553 จำนวน 30,010 โรงเรียน มีโรงเรียนไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานถึง 2 ใน 3 ของโรงเรียนทั้งหมด โรงเรียนที่ไม่ได้มาตรฐานส่วนมากจะเป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่อยู่ห่างไกล โดยเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารที่ไม่ผ่านคือ ด้านการบริหาร วิชาการ การส่งเสริมกิจกรรม การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาตรฐานต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ถึงแม้จะเป็นการกำหนดให้อยู่ในมาตรฐานของผู้บริหารที่เป็นภาพรวมของโรงเรียน แต่ในแนวทางดำเนินการ บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนต้องร่วมกันปฏิบัติเพื่อให้ผลงานที่ออกมามีประสิทธิภาพ สรุปได้ว่าคุณภาพของสถานศึกษาในภาพรวมของโรงเรียนจะมีมาตรฐานหรือไม่ต้องได้รับความร่วมมือจากผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่าย โดยมีผู้บริหารและครูเป็นหลักในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า

ความสำเร็จของการบริหารงาน ทั้งในภาครัฐและเอกชนมิได้ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหาร แต่ยังคงอาศัยความรู้ความชำนาญและความร่วมมือจากผู้ตามประกอบด้วย ฉะนั้นการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของผู้ตามจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533, หน้า 662)

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตพื้นที่อำเภอเขาชะเมา เป็นเขตพื้นที่อยู่ในชนบทห่างไกล ส่วนใหญ่มีปัญหาการขาดแคลนด้านจำนวนครูเป็นอย่างมาก ด้านอุปกรณ์เทคโนโลยีที่จำเป็นมีน้อย และมีครูย้ายออกนอกเขตเป็นประจำ ซึ่งเป็นปัญหาที่โรงเรียนไม่สามารถแก้ไขได้ให้หมดไปได้ และจากการดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอเขาชะเมาที่ผ่านมายังพบว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาหลาย ๆ ด้านยังไม่ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในหลายระดับชั้นต่ำกว่าเกณฑ์ ในหลายสาระการเรียนรู้ อยู่ในระดับต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนยังไม่ประสบความสำเร็จ อาจเนื่องมาจากครูขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ครูไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดหน้าที่และการมอบหมายงานที่ตรงกับความรู้อุบัติความสามารถ ครูไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของโรงเรียน แต่ถ้าวุฒิสภาที่มีอยู่มีความร่วมมือร่วมใจกันทำงานในวิสัยทัศน์เดียวกัน ข้อมสร่วมสร้างความเข้มแข็งให้สถานศึกษาได้เช่นเดียวกัน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2, 2554, หน้า 5-6)

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าวมาแล้ว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของครู ต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในพื้นที่เขตอำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง ซึ่งการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในโรงเรียน ทำให้ทราบวิธีการบริหารโรงเรียนและเป็นแนวทางในการปรับปรุงวิธีการ เพื่อให้การบริหารมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป็นข้อมูลในการดำเนินการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อจัดการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในพื้นที่เขตอำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของครู ต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของครู ต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 จำนวนกตเมเพศ ตำแหน่งและระดับการศึกษา

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ผลของการวิจัยในครั้งนี้ เป็นประโยชน์แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในโรงเรียน ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. ทำให้ทราบวิธีการบริหาร โรงเรียนและเป็นแนวทางในการปรับปรุงวิธีการ เพื่อให้การบริหารมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. เป็นข้อมูลในการดำเนินการบริหารจัดการของผู้บริหาร โรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. เป็นข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร โรงเรียนในการพิจารณาให้ครูได้มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนอย่างเหมาะสม

คำถามในการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของครู ต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 อยู่ในระดับใด
2. การมีส่วนร่วมของครู ต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 จำแนกตามเพศ แตกต่างกันหรือไม่
3. การมีส่วนร่วมของครู ต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง แตกต่างกันหรือไม่
4. การมีส่วนร่วมของครู ต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานของการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของครู ต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 จำแนกตามเพศ แตกต่างกัน
2. การมีส่วนร่วมของครู ต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง แตกต่างกัน

3. การมีส่วนร่วมของครู ต่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา าระของ เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกัน

กรอบความคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา าระของ เขต 2 โดยใช้กรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2546 ข. หน้า 32) ซึ่งแบ่งการบริหารโรงเรียน ออกเป็น 4 งาน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และบริหารงานทั่วไป โดยศึกษาและเปรียบเทียบ จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และระดับการศึกษา มีกรอบความคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบความคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา าระของ เขต 2

โดยประกอบด้วยกรนำ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานเป็นเกณฑ์สำหรับการพิจารณาความคิดเห็นของครูโรงเรียน 4 งาน ประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง จำนวน 90 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบชั้น (Stratified Random Sampling) และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 73 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ประกอบด้วย

3.1.1 เพศ

3.1.1.1 เพศชาย

3.1.1.2 เพศหญิง

3.1.2 ตำแหน่ง

3.1.2.1 ครูผู้ช่วย

3.1.2.2 ครู

3.1.3 ระดับการศึกษา

3.1.3.1 ปริญญาตรี

3.1.3.2 สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของครูต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียน

ขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ในการบริหารงานของโรงเรียน 4 ด้าน ประกอบด้วย

3.2.1 การบริหารงานวิชาการ

3.2.2 การบริหารงานงบประมาณ

3.2.3 การบริหารงานบุคคล

3.2.4 การบริหารงานทั่วไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน หมายถึง การที่ครูเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้บริหารหรือผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย 4 งาน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

1.1 การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การที่ครูเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้บริหารหรือผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานเกี่ยวกับการวางแผนและกำหนดวิธีการดำเนินงานวิชาการ การจัดการด้านหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน การจัดการด้านวัสดุและสื่อการเรียนรู้ การจัดตารางการเรียนการสอน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลการเรียน

1.2 การบริหารงานงบประมาณ หมายถึง การที่ครูเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้บริหารหรือผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดทำและเสนองบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับระเบียบการเงิน พัสดุ ครุภัณฑ์ งานทะเบียนสถิติ งานสารบรรณ งานบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง การวางแผนใช้เงินงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณดำเนินงาน โครงการต่าง ๆ และการประเมินผล การบริหารงานธุรการ การเงินและพัสดุ

1.3 การบริหารงานบุคคล หมายถึง การที่ครูเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้บริหารหรือผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานเกี่ยวกับการวางแผนเกี่ยวกับบุคคล งานการวางแผนกำลังคน การใช้กำลังคนและการพัฒนาบุคคล ส่งเสริมความก้าวหน้าของบุคลากร การมอบหมายงานที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของบุคลากร การจัดสวัสดิการ การรักษาวินัยของบุคลากร การแก้ปัญหาข้อขัดแย้งของบุคลากร และการประเมินผลงานของบุคลากร

1.4 การบริหารงานทั่วไป หมายถึง การที่ครูเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้บริหารหรือผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานเกี่ยวกับการสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน งานธุรการ งานอาคารสถานที่ งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การจัดระบบบริหารองค์กร การประสานงานส่งเสริม สนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการ การศึกษาทุกรูปแบบ การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของสถานศึกษา ต่อสาธารณชน

2. ครู หมายถึงข้าราชการครูซึ่งปฏิบัติการสอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2

3. เพศ หมายถึง เพศของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 ประกอบด้วย เพศชาย และเพศหญิง

4. ตำแหน่ง หมายถึง ตำแหน่งของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 2 จำนวนเป็น

4.1 ครูผู้ช่วย หมายถึง ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 2 ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ครูผู้ช่วย ซึ่งอยู่ระหว่างทดลองปฏิบัติราชการเป็นเวลา 2 ปี

4.2 ครู หมายถึง ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 2 ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครู ซึ่งผ่านการทดลองปฏิบัติราชการมาแล้ว

5. ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิทางการศึกษาสูงสุดของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 2 จำนวนเป็น

5.1 ปริญญาตรี หมายถึง ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 2 ที่มีวุฒิทางการศึกษาสูงสุดเป็นปริญญาตรี

5.2 สูงกว่าปริญญาตรี หมายถึง ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเขาชะเมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 2 ที่มีวุฒิทางการศึกษาสูงสุดสูงกว่าปริญญาตรี

6. โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในระดับชั้นอนุบาลถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 2

7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 2 หมายถึง หน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546